

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Siblu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiin, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiin, în 31 Octomvre

Ne apropiem cu fie-care și de acel punct al vieții parlamentare, care are să fie decizătoriu în felul seu. Deciderea va fi asupra forme constituționale: ca până acum? ori altfel? Punctul este proiectul de lege privitoriu la administrațiunea Bosniei și Erțegovinei, resp. desbaterea lui în amândouă parlamentele din monarhia austro-ungurească. Presemnele furtunei din timpul acestor desbateri se vîd deja în cluburile dieței unguresci și este semnificativ, că însași partida guvernamentală se vede zăpăcită față cu proiectul din cestiune: unii votează pro, alții contra. Numai opozițiunea este în clar cu proiectul. Ori de ce nuanță ar fi, opozițiunea respinge proiectul, pentru că este în contradicțiune cu art. XII: 1867; dă delegațiunilor o steră de activitate, care „vătămă“ constituțiunea și lipsește parlamentele și guvernele din ambe jumătățile monarhiei de influență asupra afacerilor de stat etc. și în cele din urmă opozițiunea, nu o spune, dară se vede că o simte, se teme că prin proiectul din cestiune se deschide calea, ca din delegațiuni să se facă un parlament central.

Pe când se simt astfel de lucruri în sferile înalte ale Budapestei tot cam așa vedem, că se întimplă și în sferile înalte ale Vienei. Acolo între amicii constituțiunei de astăzi este temere de modificări constituționale cu Taaffe, sau dacă nu se poate cu Taaffe cu Hohenwart. Va să dică două inimi și totuși numai un puls.

În direcțiunea, de care se tem o samă de oameni dincoace și dincolo de Laita, scrie „Politik“ din Praga. Foiaia aceasta vede în delegațiunile comune ultima scăpare parlamentară a unității imperiului și foiaia cehică n'are nimica în contră, dacă în viitoriu acest parlament central se va alege prin dietele provinciale, sau prin alegeri directe, bunăoară ca parlament central al Germaniei.

Kossuth într'o lungă epistolă adresată lui Ign. Helfy rectifică cele publicate de „Soleil“, despre vederile sale politice în ceea ce privește Ungaria. Epistola aceasta este destul de interesantă spre a reveni asupra ei cu altă ocaziune.

La Viena se așteaptă Tarevici, clironomul rusesc. Se susține că acesta dela Viena va merge la Berlin. Visita aceasta pare a schimba situațiunea cea încordată dintre Germania și Austria de o parte și Rusia de altă parte.

În cestiunea Arab-Tabia n'avem până în momentul, când scriem aceste, sciri mai noue. Pentru a cunoaște și mai bine fazele prin care a trecut până acum cestiunea aceasta, reproducem după „Curierul Balasan“ următoarele:

De și încă nu se cunoaște oficial rezultatul delibărilor comisiei pentru curmarea cestiunei Arab-Tabiei care a fost atât de lung amănată, totuși se prevede că decisiunea ce s'a luat, sau are a se lua, este în des-

vantagiul României. Aceasta este până acum versiunea cea mai acreditată a mai tuturor diarelor din capitală. Se afirmă chiar că recenta demisiune a d-lui Ioan Brătianu, președintele consiliului, nu este străină de această cestiune.

Tot cea ce se scie până astăzi este că comisiunea europeană s'a intrunit sub președința d-lui Lalane, reprezentantul Franciei, și după propunerile Rusiei, a studiat, la fața locului, dacă s'ar puté găsi în apropiere și un alt loc afară de Arab-Tabia pentru a se așeza un pod peste Dunăre.

D. Colonel Fălcoianu, care a luat parte la lucrările acelei comisii ca delegat al României cu vot consultativ, ar fi telegrafat guvernului că, după cât a presimțit, majoritatea delegaților se va pronunța în contra noastră.

După ce comisarii s'au terminat lucrările la fața locului s'au întors în București Mercuria trecută. Aici ei s'au intrunit pentru a delibera din nou asupra acestei cestiuni, și în urmă își vor face raporturile lor către guvernele respective. Astfel decisiunea comisiei nu se va cunoaște de cât după ce comisarii vor refera cabinetelor respective cari, după ce vor constata majoritatea părerilor, o vor comunica guvernului din București.

Puțin împoartă de alt-minterlea procedările ce membrii acestei comisii vor găsi de cuviință a urma; cestiunea importantă pentru noi este de a scii, dacă și de astă dată România va trebui să cadă victima acestei noie nedreptăți, și a fi jertfită pe altarul intereselor și puterilor celor mari.

În fața acestei nedreptăți, dacă se va fi consumat, vom dice și noi cu confrății nostri de la „Vocea Covurluiului“:

„Ca Români sîntem adânc răniți de loviturile fatale ce soartea ne dă cu atăta înăsprire. Sîntem datori înser a nu atede nimic din energia caracterului nostru și cu cât adversitatea este mai mare, cu atăta trebuie să ne oțelim sufletele și să îndoim vegherea, căci mari și puternice cumpene mai pot pune în joc starea lucrurilor din Orient“.

Dieta Ungariei.

În ședința dela 5 Noemvre s'a continuat, după autenticarea protocolului și prezentarea esibitelor discusiunea specială asupra legii de îndigenat. Discusiunea a progresat până la § 50.

Cătră sfîrșitul ședinței Bela Lukács își motivează interpelațiunea sa despre împrumuturile ce le a făcut guvernul dela 1876—1879. Oratorul reasumă substratul interpelațiunei sale în 3 întrebări: 1). Până la care sumă a împrumutat legislativa pe guvern să facă împrumuturi? 2). Cum a întrebuițat guvernul această împrumutare și câți bani a împrumutat? 3). Nu a făcut guvernul mai multe împrumuturi decât era îndreptățit a face?

Oratorul luând de basă esposeul ministrului de finanțe află că guvernul a trecut marginile împrumutului. I s'a dat adecă împrumuturile, să rescumpere împrumutul de 153 milioane, să acopere speșele de ocupațiune și erogațiunile curente ale statului. Pentru rescumpărarea bonurilor erariale s'a întrebuițat în valută de bancă efectiv 178 milioane. Acest titlu e justificat. Pentru ocupațiune i s'au votat guvernului pe 1878 și 1879—12 milioane, 7 mil. s'au acoperit din activele comune ear 35 mil. prin operațiuni de credit. Speșele curente au fos 119 1/2 mil. — prin urmare guvernul a fost împrumutat să contragă cu totul un împrumut de 333 milioane, el însă a contras 352 milioane, prin urmare a trecut preste marginele împrumutului. Deci i se adresează ministrului de finanțe interpelațiunea următoare: Pe ce basă s'a cređut guvernul îndreptățit a trece preste marginele împrumutului, ce i-a dat legislativa și pentru ce a făcut mai multe împrumuturi decât era îndreptățit a face?

Cu aceasta ședința se închide.

În ședința dela 6 Noemvre s'a desbatut proiectul despre îndigenat până în sfîrșit. Venind la ordinea di-lei proiectul despre civilistă ia mai întâiu după referent cuvântul

Deput. Urányi care se încearcă a dovedi din unele declarațiuni mai vechi ale ministrului president, că acesta a fost la început contra urcării civilistei. Este o satiră a sorții că tocma Tisza recomandă a se vota aceeași sumă pe carea el o a aflat mai de mult prea mare. Atunci au fost vremile rele, cum se dice, dar apoi astăzi sînt și mai rele! Tisza împrumuta pe acele vremi ministrilor, pentru că nu au influențat asupra monarhului să renunț la urcare. Pentru ce nu a făcut el aceasta ași, când e ministru? Atunci el numia pe părtinitorii civilistii curtisani, dar ce numire merită el? El nu și-a împlinit chemarea nici ca deputat pentru că atunci în cele din urmă totuși a votat civilista, nici ca ministru, pentru că nu s'a adresat la inima părintească a Maieștăței Sale. Prelângă aceasta nici nu există o civilistă ungurească pentru că toți banii se chieftuesc în Viena. În fine propune reducerea civilistei dela 4,650.000 fl. la suma de 3,650.000 fl. (Aplaus în stînga).

Ministrul presid. Tisza replică că pe timpul de care amintesc preopinental, nu era vorba de susținerea unei sume satorite deja ci de urcarea ei cu un milion pe an. Și aci este o mare diferință. De altfel poate să asigure pe antevorbitor că curcea cu a fost de seculi așa ungurească cum e astăzi — și pe acest factor trebuie să se pună un mare pond.

D. Irányi nu compară civilista împăratului și regelui ci a unui președinte de republică, dar totuși trebuie să amintească, că d. e. presidentul francez are numai 360,000 fr. El nu dice că împăratul și regele se va a-junge numai cu atât, dar cu o sumă mai mică se va ajunge. Anglia, țara cea mai bogată, Germania, statul cel

mai puternic din Europa centrală, cu 40 milioane locuitori, Italia cu bugetul seu fără deficit, au civiliste mai mici decât noi. Maieștatea Sa spriginesce ce e drept cu serioșitate nisunțele de artă și pe cei lipsiți, dar aceasta o fac și ceilalți principii. Judecând asupra acestei întrebări trebuie să avem în vedere stările noastre; în luptă cu un deficit colosal, abia putend face ceva pentru scopuri culturale și comerciale, ne este imposibil a vota suma propusă, care trebuie să a numim colosală. Pentru că și în Austria se votează atăta sumă, nu urmează ca și noi să votăm asemenea. Dincolo ea coresponde mai curend puterii contribuenților. Norvegia, care are mai multe drepturi decât Ungaria, abia plătesce a deca parte din ce dă Svedia pentru civilistă. Popoarele numesc pe regii lor părinți, părinții când vîd pe copii suferind de lipsă își restring erogațiunile și ajută copiii. Așa a făcut Victor Emanuil. Când oastea lui Filip din Macedonia se topia de sete în pustie, regele a vîrsat apa, ce i-o aduse un oștean dela un isvor micuț, cu cuvintele că nu voiesce a se recori când poporul seu se frige de sete. În a. 1848 când s'a prezentat o deputațiune la regele pentru aprobarea legilor din 1848, ea nu a fost admisă, pentru că regele, cum s'a esprimit un archiduce, se afla la mîncare. Conducătorii deputațiunei — nu un democrat, ci principele Eszterházy — i-a răspuns, că când e vorba de binele poporului Maieștatea Sa se poate mulțami și cu un blid mai puțin. Când țara se află la marginea prăpastiei, se poate ajunge regele unguresc cu un milion mai puțin. Nu coroana e cea mai strălucitoare, purtătorii ei mai bogat, ci acea care i resfrînge fericierea țerei. Primesce propunerea lui Urányi. (Aplause în stînga).

I. Madarász propune respingerea proiectului și stabilirea civilistei în fie-care an la desbaterea bugetului.

Contele Apponyi primesce civilista, dar trebuie să împrumute guvernului că nu a atras atențiunea cercurilor normative asupra reducțiunei civilistei, căci inițiativa trebuie să vină dela curte.

Helfy nu a putut pricepe nici odată pentru ce se stabilește civilista pe 10 ani. Nici odată n'a avut un proiect de al guvernului o numire mai nimerită decât cel de față; el tractează despre „preafnaltul stat al curții“ și în faptă se referesce la cel mai mare stat din Europa. Se dechiară pentru propunerea lui Madarász!

L. Szily atêrnă votul seu dela dechierațiunea ministrului presid. că nisuse-va a esopera dela Maieștatea Sa reducerea civilistei. Dacă Maieștatea Sa doreșce să se susțină aceasta sumă, atunci oratorul e gata a o vota. (Mișcare).

La aceste replică Tisza că un ministru care ar răspunde la o asemenea întrebare, ar merita să fie dat afară.

Punendu-se la vot proiectul se primesc cu o majoritate precumpănitore. Numai stînga extremă a votat contra.

După terminarea obiectelor puse

pe astăzi la ordinea zilei ia cuvântul deputatul Pázmándy, pentru a suleva într-o interpelațiune cunoscuta afacere cu obligațiunile urbariale ale ministrului de finanțe Szapáry. Interpelatorul întreabă, dacă este adevărat: 1) ca d-l ministru de finanțe a vândut în Octomvrie an. cur. — ear nu în Septemvrie — la firma Waitzenkorn et fi în persoană obligațiunile urbariale în prețul nominal de 11,600 fl.? 2) dacă este adevărat că d-l ministru de finanțe a vândut tot în Octomvrie la banca ungurească de escompturi de aici asemenea hârtii de valoare pentru cari d-sa în esposeul seu dela 28 Octomvrie a propus însuși o prolongire a termenelor de amortisare? 3) dacă are cunoștință că mai multe rudenii de ale d-sale au vândut în același timp și în sume mari atari hârtii de valoare? și în fine 4) află d-l ministru aceste fapte compatibile cu pozițiunea sa oficială și cu datorința de a ține secretul?

Ministrul Szapáry răspunde că interpelatorul a atins și lucruri private, la cari nu e dator a răspunde, în meritul lucrului declară că nu se simte vinovat de asemenea fapte din cari s'ar pute deduce un abus de oficiu. Ministrul ia răspunderea pentru tot ce s'a publicat din partea sa în această afacere. Dar toate celelalte s'gomotele dechiară de neadevărate. Se roagă să se ia răspunsul seu la cunoștință.

Dep. Pázmándy replică că asemenea lucruri nu pot să treacă de lucruri private, căci ele ating încrederea în parlament și în guvern și de aceea ministrul trebuie să se pronunțe respicat și per estensum asupra afacerii. Cu toate aceste oratorul, deși nu este mulțumit cu răspunsul, îl ea totuși spre știință.

Camera ia cu mare majoritate răspunsul ministrului la cunoștință. Au votat și membrii din diferitele partide opoziționale cu guvernul.

Din Carloviț.

27 Octomvrie.

Congresul sârbesc bisericesc a rezolvat bugetul averilor monastiresci, a statorit programa pentru sesiunea cea mai de aproape și eri a ales comitetul permanent al congresului și s'a întregit consistoriul metropolitan și consiliul superior de scoale. În comitet, care este tot odată cea mai înaltă instanță în toate atacurile bisericesci și scolare, s'au ales: Episcopul Stoicovici consilier regesc și vicepresidentul congresului Branovacki, protopresbiterul Brâncovici, Dr. Subotici, Dr. Vaso Gyurgyevici, Ivanovici și Popovici. Astăzi s'au autentecat toate protocoalele și mâne închide comisariul regesc solemn sesiunea.

28 Octomvrie.

Comisariul regesc a închis astăzi congresul. Se cetesce hârtia ministerială prin care se împărțesce, că împăratul eprimă congresului mulțămirea sa. Comisariul mulțămesc pentru atitudinea prevenitoare a membrilor și promite a recomanda călduros decisiunile congresului. În fine comunică, că guvernul este gata a convoca pe primăvara viitoare congresul pentru continuarea lucrărilor. Discursul comisariului fu întâmpinat cu aclamațiuni de „vivio“ pentru Maiestatea Sa.

Discursul rostit de d. Vasile Alecsandri în ședința senatului român din 10 Octomvrie.

(Înceiere.)

D-lor senatori!.. În prezența unei situații atât de anormale, ce avem de făcut? care trebuie să fie atitudinea

noastră? Avem a ne pătrunde de caracterul sacru al mandatului nostru, și fermi, și decisi, avem să spunem cu curagiu precum și cu deferența cunoscută, puterilor semnatare tratatului dela Berlin:

„Am fost calumniați în ochii voștri, calumniați într'un grad astfel „că dintr'un popor liberal și emancipator ce suntem, am ajuns a fi considerati de voi ca un popor netolerant, barbar și persecutor.

„Această calumnie a isbutit a „nasce în spiritele voastre o indignare, „care v'a dictat art. 44 din tratatul „dela Berlin.

„Acel art. 44, prin condiția pusă „recunoașterii independenței noastre, „cuprinde un blam nemeritat de noi, „o insultă care lovesce demnitatea „noastră română.

„Deci decât recunoașterea unei „independențe pătate cu umilire, mai „bine o nerecunoaștere ce o scutesce „de stigmat.

„Calumnia a fost perfidă, — indignarea neîntemeiată, — penalitatea „nedreaptă.

„Deci noi Românii, cu tot respectul datorit marilor puteri ale Europei civilizate, dar tot odată cu toată demnitatea ce aparține de dreptul unui popor prin sine independent, venim să facem apell a marimii voastră și la simțământul vostru de caritate pentru ca să constatați adevărul, și prin urmare să nu subordinați recunoașterea independenței României unei „clause ce atacă dreptul ei suveran „de legiferare, și toate fibrele onorului seu.

„Lăsați-ne propriei noastre inițiative, liberului nostru arbitriu pentru a regula cestia israelită într'un mod conform cu principiile civilizației moderne, ce le-am aplicat cu generositate către alții, și cu interesele „noastre economice și naționale, precum din libera noastră inițiativă am urmat în privirea Românilor, odinioară servi, a Țiganilor, odinioară sclavi, a Armenilor și a Bulgarilor.

„Recunoașteți independența noastră pur și simplu, pentru ca să nu rămână nici umbră de blam, nici un vestigiu de stigmat pe fruntea României, și astfel promitem a face schimbare în unele dispoziții ale constituției noastre.

„La cas contrariu... o declarăm „cu o profundă regretare, datoria noastră a o apăsă ear nu a o sfâșia într'un moment de surprindere; chemați a păstra neatinsă demnitatea „națională, ne vom vedea obligați de „conștiința noastră a amana pe un timp mai fericit revisuirea constituției.

„Această declarație o facem fără „nici un spirit de sfidare, dar chiar „sub forma unei rugăciuni adresate „de noi acelor mari puteri, care știu „a ține sus drapelul demnității lor, „și care ne vor permite a urma exemplul lor, pentru ca astfel să fim demni „de a lua locul nostru alături cu ele.“

Nu mă indoiesc că toți domnii senatori, precum și toată țara resimt nedreptatea și insulta amară ce ni s'a făcut din cauza unei simple erori provocate dintr'o calumnie, însă se vor găsi negreșit unii dintre colegii mei, care conduși de un spirit de prudență cam esagerată, îmi vor face întâmpinări:

Unul va dice poate că Europa luând odată o decisiune în privirea noastră, nu ar pute să revie asupra ei, prin urmare refuzul nostru de a ne supune verdictului seu ar fi din parte-ne o desfidare imprudentă.

Voiu răspunde că ar fi să nesocotim spiritul de echitate a puterilor civilizate, dacă am crede că recunoscând eroarea în care au fost induse asupra noastră, s'ar întea a manțină o clausă pedepsitoare, infamantă și nemeritată, în tratatul dela Berlin;

voiu adăogi că inculpatul ce și reclamă dreptatea nu desfide pe judele seu, și că a refusa stigmatul pe fruntea țerei, a refusa sinuciderea neamului nostru, nu este un act de desfidare. Europa e prea luminată, ca să pună în cumpănă amorul seu propriu de putere gigantică, cu dreptul sacru a unui mic popor ce a meritat totdeauna bunăvoința ei. Europa cunoasce că demnitatea unei nații nu se măsură pe numărul locuitorilor sei, precum onorul și curagiul unui om nu se măsură pe talia.

Altul va dice poate că s'ar uni cu părerea mea, dacă din dosul refuzului nostru de a ne supune, am avé 300,000 de baionete. Voiu răspunde, că dreptul nostru e mai tare decât 300,000 de baionete, cari dacă le-am avé și am voi să facem întrebuințare de ele, ne-am găsi în față cu 300,000 baionete ale Europei coalizate în contra noastră. Prin urmare, nu 300,000 de baionete ne-ar pute dicta datoria noastră de a feri fruntea țerei noastre, de a insulta dar dreptul nostru.

Altul va dice că art. 44 nu cuprinde nici o intenție de insultă în contra nației române, ci numai o simplă condiție de admitere în marea familie europeană, precum de pildă condițiile la care este ținut a se supune ori cine are dorința de a face parte dintre membrii unui club. Stranie întâmpinare! L-ași întreba pe acel întâmpinator, dacă ar primii să între într'o adunare, cu condiție de a se sinucide mai întâiu, sau cel puțin cu condiție de a trece printr'o umilire degradatoare!

Altul va dice: că trebuie să facem oare-cari sacrificii, pentru ca să intrăm și noi odată în marea familie europeană. Voiu răspunde d-sale, întrebându-l dacă nu a remarcat în unele familii câte o rudă scăpătată, care are mai mult rolul și aparența de slugă decât acela de rudă, care e tolerat în salon sub condiție de a nu se prevala de legăturile sale de rudenie cu stăpânii salonului, care e pus la masă în capătul mesei, și dacă sunt mai mulți meseni sau meseni importanți, e trimis să prânzească jos cu ceilalți servitori. Această poziție de rudă scăpătată și umilită, eu nu o admit pentru România când e să între în familia europeană, și mi place a crede că fiecare dintre noi gândește ca și mine: că România și-a recăștigat titlurile sale de nobleță pe câmpul resboiului, că prin urmare are dreptul de a face intrarea sa în lume cu fruntea sus, ear nu cu capul plecat.

Altul va dice: că în fine tot trebuie să facem ceva în favoarea Evreilor, pentru ca să dăm o satisfacere Europei și să stergem din constituția noastră acel nenorocit art. 7, cauza situației noastre de astăzi.

Dar! trebuie să facem ceva, însă ce, și cum, și când? Eată întrebarea. Dacă Europa aprețind actele noastre din ultimii 30 de ani, și convingându-se prin acele acte, că suntem un popor liberal și emancipator, ar fi recunoscut pur și simplu independența noastră, câștigată de noi înșine, ear nu dată nouă pomană, și dacă în urma acestei recunoașteri leale, ar fi cerut dela noi oficios ca să desființăm stavila pusă în calea Evreilor, noi Românii, cu generositatea și simțul de grațitudine ce ne caracterizează, ne-am fi grăbit a face pentru Israeliți mai mult decât vom pute face acum.

Lăsați la propria noastră inițiativă, și la liberul nostru arbitriu, ne-am fi arătat mai liberali, mai marnimoși în privirea Evreilor, decât acum că ne vedem loviți în amorul propriu nostru național, în dreptul nostru suveran de legiferare, și apăsați sub presiunea străină.

Alianța israelită prin nerăbdarea ei de a dobândi drepturi civile și politice pentru coreligionarii sei, au in-

duc Europa în eroare, pentru ca Europa să exercite o presiune draconică asupra noastră. Resultatul este că națiunea română se simte ofensată, că România se simte amenințată, că poporul este iritat într'un grad care poate să producă regretabile evenimente.

Prin urmare reprezentanții sei sunt ținuti a fi cu mare circumspecție în atingerea constituțiunei noastre și pot dice, sunt obligați la o parsimonie prudentă în cestiunea de acordare de drepturi neamului israelit.

Eată resultatul nerăbdării alianței israelite, nerăbdare legitimă, o recunosc dar imprudentă și nepolitică.

Eu însuși care am reputația de evreofob, m'am simțit cu toate aceste destul de civilizat, pentru ca să găsesc că trebuie să facem Evreilor o condițiune mai corectă în țara noastră, dar când, și cum și în ce condițiuni?

Nu sub presiunea directă a art. 44, nu sub presiunea indirectă a alianței israelite., ci în liberul nostru arbitriu de stat independent și recunoscut independent face condițiuni.

Căci dacă am urma alminterea, dacă ne am supune a trece sub furcile caudine ale celui fatal art. 44..... știți cu ce ne-am alege?

1. Am afirma noi înșine acuzările alianței israelite și am recunoasce starea de barbarie ce ni se aruncă în față făcând un mea culpa ce ar rămâne ca o pată eternă pe paginile istoriei noastre naționale.

Supunându-ne cu capul plecat penalității cuprinse în art. 44, am lua deprinderea supunerii, pe când alții ar lua vis a vis de noi deprinderea poruncii, și ca stat independent am ajunge la o stare mai tristă decât aceea din timpul reglementului organic, când eram conduși a la baguette de ordinele venite din Petersburg și de firmanurile sosite din stambul.

În fine ne-am espune la cea mai tristă umilire: aceea de a datori recunoașterea independenței noastre, nu sacrificiilor noastre, nu vitejiei noastre, nu Românilor care și-a vârsat sângele pe câmpiile Bulgariei... nu simțului de ecuitate a Europei, dar am datori-o în parte... cui?... Alianței israelite!... Asemenea Prințul nostru care a făcut campania ca șef Suveran, în fruntea bravei sale armate, prințul Carol de Hohenzolern, nepotul marelui Împărat al Germaniei, și domn al Românilor, el care și-a câștigat titlul măreț de prinț independent a la pointe de son épée, și-ar datora acest titlu istoric, nu vitejiei sale, nu bărbăției soldatului român... dar cui?... în parte alianței israelite.

Ce ar dice dar țara întreagă dacă i-am crea o asemenea situațiune în istorie? Ce ar dice Românul care s'a luptat voios pentru independența moșiei strămoșești?

Țara și-ar întoarce ochii cu durere dela noi.

Românul ar dice: Nu mi mai cereți de ați înainte sângele meu, dacă acel sânge vârsat, nu slujesce decât la trunchierea țerei și la înjosirea demnității naționale.

Pentru aceste considerante, când astăzi România vine cu istoria sa în mână, pentru ca noi să înscriem pe paginile sale, al nostru veto, eu unul rup pagina destinată pentru înscriserea umilirei țerei, ear pe cealaltă pagină scriu cu inima mea: demnitatea și salvarea ei!

Eată cuvintele pentru care susțin amendamentul meu. Am dis!

Varietăți.

* Universitatea națională săsească se va întruni după cum se aude în 1 Decemvrie st. n. a. c.

* Statutele „asociațiunei măsarilor din Sibiu“ s'au proveșut cu clausula ministerială de întărire.

* (Finalul cantecului „urma alege“.) „Figaro“ foaie umoristică din Viena aduce în unul din numerile sale de mai dincoace figura ministrului austriac de finanțe, pe care îl înfățișază cu o traistă, mare de drum, stând gata a pleca la gară. De desubtul figurei este tipărit: „In cătro dle de Chertek?“ — „Emigrez. Astăzi mi am ridicat salariul și după ce mi s'a subtras impositul după venitul personal, impositul întregitoriu, cel după avere și cel de răboiu în fine tacsă militară s. c. l. am căpătat la mână 27 cr. Fie ministru de finanțe cine va vrea...“

* (Drum de fer cu cai) are să aibă Clujul. Întreprindătorul Samuil Horovitz a cerut concesiunea a face în Cluj un drum de fer cu cai (tramway)

* (Esport de cereale.) Ni se asigură că de vre-o câteva săptămâni încoace din Sibiu s'au esportat până Marți peste 20,000 măși metriche de grâu și seacă în Ungaria. Expedițiunile se trimit la Arad, Oradea etc. Despre ce se espoartă din alte părți ale Transilvaniei n'avem sciri pozitive însă e de creșut, că proporțiunea esportului este aceeași.

* (Ursiade sau istorii de ale urșilor). În toamna aceasta urșii au ajuns la oare care renume mai mare ca de altădată. Pe hotarul Avrigului a fost în săptămânile trecute o goană de urși, la care a luat parte d. general comandant locot. mareșal Bauer, d. general major Koczi, d. I. Sterca Șuluț, d. adv. I. de Preda s. a. vânători, cam până în 30 la numer, gonaci cam la 300. Cu ocaziunea aceasta ni se spune, că după o goană ostentivă s'au ivit un urs, pe care avrigeanul George Ranga, om de 70 de ani și care a împușcat mai mulți urși în viața lui, la nimerit cu o pușcătură încât ursul a căzut numai decât la pământ. Ranga de bucurie, că a căzut ursul, a aruncat pușca și vrea să se suie călare pe urs dără fii reținut de alți vânători, cari nu credeau că ursul era mort, și avură dreptate, căci ursul s'a sculat și a plecat mai departe măcar că din el curgea sângele șiroiu. Ajungând la șirul gonacilor ursul vrea să și facă cale printre dâșii și a pus brânca pe o fetișoară de vre o dece ani, care eșise cu bunăsa la goană, și o aruncă în lături. Biata copilă și scăpat cu frica și cu o mică sgărietură la un picior. Mai bine a încolțit într'un picior ursul pe alt Român, care i trase una cu securea. Urmărind vânătorii pe urs a scăpat și încolțitul cu atâta. După mai multe alte pușcături ursul a ramas în fine mort. Pelea ursului s'a vândut prin licitațiune, eară din prețul peleii căpătară cei răniți câte o gratificațiune ca să și uite de frică și să și aline durerile.

— În Bran, partea Predealului, împușcară Sâmbătă o ursoaie care era cu doi pui după ea. Puii fură ucși.

— Comuna Aciuva din comitatul Aradului era de mai mult timp foarte bantuită de un urs încât oamenii se luaseră de gând. În fine patru locuitori de acolo Nicolae Balascu, Giurgiu Ursu, Mihail Oancea și Ioan Sărb s'au hotărât să și facă ursului apsa. Inarmați cu pucși au atacat ursul pe care, după ce pe trei dintr'ânșii unul câte unul i-a îmbrățișat amar, celui de al patrulea i-a succes a l culca la pământ.

Toți împreună l-au omorit. Ursul a tras aproape la opt măși.

* (Falsificare de bancnote). În Turda s'a descoperit o presă (mașină) cu care tipăreau bancnote de câte dece floreni, care seamănă foarte tare cu cele adevărate. Falsificatorii sunt ceiși și dați pe mâna justiției.

* În comitatul Severinului aproape de Berzasca au prins honveții patru lotrii înarmați.

* (Tălhariile în Bihor) cresc din și în și. În această privință ise scrie din Vêrtegi lui „Pesti Naplo“ următoarele: În pregiurul nostru cresc bandele de hoți mereu cu deosebire din lunile de pe urmă încoace. În pădurea Poucei s'au ținut vre o 8 tălhari peste 2 săptămâni fără ca oficiul pretorial să fi întreprins ceva spre prinderea sau risipirea lor. Între Dobriin și Oradia mare siguranță nu numai pe drumuri e periclitată, dară chiar în comune și case. De curând primi un neguțator cu numele Iacob Kepes dela o bandă de aceste o provocare amenințătoare în tot felul, a i da 300 fl. v. a. Kepes se adresează spre siguranță cătră pretoria, acesta însă îl îndrumă la comisariul de siguranță, carele debia i-a da spre acoperire un persecutor.

* (Statistică comercială). În anul 1877 au comunicat pe trenurile austriace 32 milioane de oameni dintre cari 27 milioane s'au folosit de classa 3. și 4 și numai 4 milioane de classa 1 și 2. Aceia, cari au călătorit pe a 3 și 4 classă au solvit 23 milioane floreni, cei de pe a 2-a 11 $\frac{1}{2}$ și cei pe 1-a classă 2 $\frac{1}{2}$ milioane tacsă de călătorie. Va să dică și la dările de transport poporul mai de rând joacă rolul principal. El și aici contribuie mai de 10 ori mai mult ca ceilalți.

* (Un rabin ciudat). În orașul Litova, la granița Rusiei despre Austria, s'a petrecut un fapt a cărui veracitate dacă n'ar fi garantată de „Fremdemblatt“, am crede că e scoasă dintr'unul din romanele lui Xavir de Montepin:

„Doi Evrei, tata și fiul, trăiau rău. Acesta din urmă cumpără cu 25 ruble pe un țeran rus ca să dea tatălui seu un pasport să poată trece mai iute din această vale a lacrimelor. În ziua hotărâtă pentru executarea crimei, țeranul simțind remușcări se duse la victima desemnată și fi mărturisii tot. Tatăl îl învăță să spună fiului seu că a făptuit crima și drept dovadă îi dete să și arete caftanul seu. Apoi bătrânul Evreu se duse la un rabin și și spuse toată întâmplarea. Rabinul, cu numele Iosif Beer, după multă chibsuire se hotărî să spună fiului că tatăl seu ucis i s'a arătat în vis și i-a dat să întrebe pe ucigaș dacă vrea să și ispășască crima pe pământ sau înaintea judecătorului ceresc? Fiul spăimântat preferă să și spele păcatul pe pământ ca să se poată duce curat în sinul lui Abraham. Atunci el a fost citat înaintea rabinului, unde îl așteptau deince membru influenți ai comunei. Tatăl seu se afla după o perdea.

După intrarea acusatului, judecătorii se sculară și rabinul invită serbătorește umbra mortului să formuleze acușatia. Abia auți fiul vocea tatălui seu și cădă trăsniț. Spaima îl ucisese.

Procurorul general a arestat atât pe rabin cât și pe membrii tribunalului improvisat. Austriacii vor fi capabili să condamne pe acest nou Solomon! Ce dice alianța; nu e persecuție?

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Bibliografie.

A. de Cihac, *Dictionnaire d'Étymologie daco-romane*. Éléments slaves, magyars, turcs, grecs-moderne et albanais. — Francofort s/M. 1879.

(Urmare)

Închipuiți-vă că un lexicograf ar încorpora într'un dicționar al limbei nemțesci toate „cuvintele străine“ (Fremdwörter),

câte se află bună oară înșirate în cele două tomuri mari ale opului (Fremdwörterbuch) lui Sanders. Ce ați afla apoi în acel dicționar nemțesc? Ați da între altele de cuvinte curat grecesci, latinesci, franceze, engleze, italiene.... cu totul neasimilate; d. e. *katewochen*, *hysteron-proteron*; et cetera, anno, ad acta; par excellence, plaidoyer; leader, fashionable; piano, salto mortale.....

Ei bine, în dicționarul limbei române al d lui Cihac găsești: *i proci*, *ipac* (= etc.), *vel* (= mare), *sin* (= fiu), *leat*, *bogdaproste*, *evghenicos*, *filotim*, *icos*, *ipovolon*, *orologhion*...., dar poți compune o carte de cuvinte sine din toate acele cuvinte străine, cărora lexicografii cel mai tolerant față cu elementele nelatine, nu le poate da loc într'un dicționar românesc, fie acesta apoi chiar și istoric! Căci să se bage bine de samă: deosebirea între „Fremdwörter“, precum am citat unele, și astfel de cuvinte, precum din cartea d-lui Cihac, socotind și mulțimea celor în câțva asimilate, este aceea, că partea cu desăvârșire precumpenitoare ale acestor din urmă astăzi sau nu se mai aude de loc, sau dacă s'a aușit cândva, apoi s'a aușit numai în cercări restrinse, luând restricția aceasta atât în privirea locală cât și în cea socială. Ori și care Neamț, aibă el carte cât de pușină, cunoaște și întrebunțează cuvinte ca: *et cetera*, *anno* și altele multe; să i cauți însă cu tot adinsul pe acei Români, cari se ciu măcar numai de acele cuvinte, dise rolcum, necum să le întrebunțeze. Altcum și aici s'ar mai pute adauge încă cuvinte, pe cari dl Cihac nule-a înregistrat. Dacă d-lui primesce cuvinte ca *i proci*, *vel*, *sin*, *leat*.... de ce n'a înșirat și alte multe de același soi, precum *pis* (= scris), *dni* (= luna), *ot* (= dela) *ot tam* (= tot de acolo) .., a căror cunoștință pentru înțelegerea de „hrisoave“ și „zapise“ vechi, adică pentru paleografie încă sânt de lipsă? Și dacă dl Cihac a primit pe neasimilatul *bogdaproste*, ce ca un fel de interieciune este întrebunțat numai de poporul cel mai de rënd, fără ca acesta să cunoască măcar înțelesul aceluși cuvânt sau mai bine al acelor cuvinte — de ce nu conține dicționarul d-lui Cihac bunăoară și pe *gospodi pomilui*, ce în toată privința este egal îndreptățit cu *bogdaproste*? Dacă d. e. *aghios*, *chiriacodromeon* au găsit loc între cuvintele românesci, de ce să fie respinse d. e. *bogorodiciina* sau *chirie eleison*, care, în treacăt fie dis, și află pe lângă mulți alți termeni grecesci, latinesci chiar și în limba bisericăască a Nemților romano-catolici?

Pentru ca cetitorii să și poată închipui, până unde merge rîvna d-lui Cihac, a înmulți elementele nelatine ale limbei românesci, observăm că d. e. între elementele maghiare ale dicționarului seu se află: „*bărăție*, s., monastere cathol. à Bucarest.“ Alăturăm aici un exemplu dela alt neam. În toată țeara nemțescă publicul mai umblat scie de „*Charité*“ din marea capitală nemțescă Berlin, cel mai pușin întocmai ca și Românul din România de „*bărăția*“ din Bucuresci. Cum ar judeca însă chiar dl Cihac, dacă vre-un lexicograf ar înregistra într'un dicționar etimologic al limbei nemțesci și: „*Charité*, grosses öffentliches Krankenhaus in Berlin“? (Astfel se află d. e. în *Petri*, Fremdwörterbuch).

Ne vedem siliți a învinovăți pe dl Cihac, că prea mult a esagerat însemnătatea elementelor nelatine în limba românească. Dacă vom scoate jargonul de o parte, și cuvintele străine, neromânesci de altă parte din opul seu, din o carte, ce vrea să fie „*dictionnaire d'étymologie daco-romane*“ (!), apoi acesta perde mult din voluminositatea sa. Ear în partea, ce rămâne după această subtracție, se află mulțime de cuvinte cari — deși românesci — sau sânt obsolete cu totul, sau sânt pușin întrebunțate — luând în privire întregul popor românesc — sau sânt provincialisme, cunoscute numai în cutare parte locuită de Români. Dl Cihac ar fi făcut deci bine, dacă ar fi însemnat espres și cu scrupulositate atât cuvintele obsolete și pușin întrebunțate cât și, după putință, provincialisme.

Ca deosebire nespūsă între un cuvânt ca d. e. *vel* (= mare) și un cuvânt, eară

slavon, ca d. e. *primejdie*! Pe când acela stă, singur și neasimilat, prin „hrisoave“, „zapise“... din timpuri de mult trecute, fiind și pe atunci întrebunțat numai de un cerc restrins de oameni și în anumite casuri: *primejdie* are lângă sine *primejduire*, *primejditoriu*, *primejdios* și se aude de seculi în graiul viu a turturor Românilor, începând dela cel mai mare boier până la cel mai de rënd om, fie ei din ori care parte locuită de Români!

(Va urma).

Bursa de Budapesta

din 11 Noemvre n.

Renta de aur 95.15, Împrumutul drumurilor de fer ung. 113.50, I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. 73.75, II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung. 85.75, oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung. 77.50, împrumutul ung. de premii 104.25, obligațiuni ung. de rescumpărare dicimii de vin 90.—, obligațiuni urbariale ung. 88.—, obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire 86.—, obligațiuni urbariale temerșiane 86.60, obligațiuni cu clausulă de sorțire 85.—, obligațiuni urbariale transilvane 85.—, obligațiuni urbariale croato-slavońice —, datorie de stat austriacă în hârtie 68.40, renta austriacă în argint 70.60, renta de aur austriacă 80.75 sorți de stat dela 1860 127.50, acțiuni de bancă austro-ung. 838, acțiuni de bancă de credit ung. 255, acțiuni de credit austr. 277, argint —, galbin 5.57, napoleon 9.30, 100 marce nemțesci 57.55, London (pe polița de trei luni) 116.50.

Bursa de Viena

din 11 Noemvre n. 1879.

Acțiuni de credit	270
Valuta nouă imperială germână	117 40
London	56 50
Galbin	5 56
Napoleon d'aur (poli)	9 30

Economic.

Budapesta, 31 Oct. n. Nu mai aveam nădejde a mai vedé vreme bună, după cum se închise ceriul și întrând cu ploile dese și receale. Pe la începutul săptămânei trecute însă deși s'a mai ținut încă vremea închisă totuși frigul cel pușin se perduse și se deschise ceriul și încât în mijlocul săptămânei ne puturăm ține fericiți, a mai vedé încă odată în toamna aceasta ceriul senin și soarele strălucind și încălđind atmosfera recită. În a doua jumătate a săptămânei trecute împregiurările timpului schimbându-se definitiv spre bucuria turturor, au adus cu sine ăilele cele mai drăgălașe de toamnă. Căldura cresce pe ăi ce merge, și universal a început numai decât a reinvia, universona deși e cătră sfârșit este acuma așa de plăcută ca de obște. Cea mai mare bucurie însă o au bieții economi, cari lucreaza din resputeri spre a sfârși lucrurile restante de pe câmp. Aceste până acuma mai că sânt toate isprăvite. Sămădese despre această împregiurare îmbucurătoare pentru toți e, că oamenii se ocupă deja în cea mai mare parte cu vênatul de vulpi, e-puri etc. Apa pe Dunăre a scăđut tare și bușchina deasă împedecă navigațiunea pe dâșă. Pe lângă toată pedeca însă din Romania atâtea bucate sosesc de un timp încoace, încât spaima unei foamete, de care se tot vorbesce prin Ungaria este total delăturată. Bucatele însă precum și toate celelalte articole din țergnici acuma nu sânt mai eține. În special notăm următoarele:

Grâu la 40,000 m. m. cu câte fl. 14.75—15.50; sęcara la 4000 m. m. cu fl. 9.75—10.75; orzul la 4000 m. m. cu fl. 7—9; ovėsul la 4000 m. m. cu fl. 7.47—7.65; cucuruzul la 15,000 m. m. cu fl. 7.30—8.80; făina mai n'a avut trecere.

Păstăioasele fură mai vioiu cercetate și a trecut cu fasolea cu fl. 10—10.50; linte cu fl. 13—14; mazerea cu fl. 14—14.50; mălaiul cu fl. 7.25—7.50; sēmēnța de cânepă cu fl. 9.50—9.75; sēmēnța de in cu fl. 13.50—14; toate per 100 chilograme; lănila au trecut cu fl. 82—90 pe 56 chilograme,

Porcii încă au avut bun țerg. Intre 69.780 au fost din Ungaria de jos, 6190, din România, 1250 și din Ardeal 580 capete; unsoarea de porc s'a vëndut cu fl. 51 fără vas. eară cu vas cutot cu fl. 53; slănina cu fl. 48—54; sęcul cu fl. 47—48; spirtul en gros cu fl. 34.50 și en consum cu fl. 35.50—37.50; cartofii cu fl. 4.50—5 maza metrică; petroleul cu fl. 17.50—17.75 per 100 chilograme.

Peile au trecut cam de mijloc și a-decă: peile de oaiie din Banat și Ardeal cu fl. 130—140, per 102 dărabă, eară părechea cu fl. 2.20—2.60; peile de miel din Banat și Ardeal cu fl. 68—78 per 102 dărabă.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitatiuni: în 5 Dec. 1879 și 5 Ian, 1880 imob. lui Bucur Costea în Moha (judec. cerc. Sighișoara); în 24 Noem. și 24 Dec. imob. soției lui Gavrilă Ajtai în Tetiu (judec. cerc. Gherla); în 4 Dec. 1879 și 10 Ian. 1880 imob. lui Stefan Bölöm în Apața (trib. Brașov); în 17 Noem. imob. lui Artenie Spătariu și soți în Tohat (judec. cerc. Năsăud); în 1 și 31 Dec. imob. moștenitorilor după Iosif Budă din Almașul Tîrgociului (trib. Deva); în 4 Dec. 1879 și 5 Ian. 1880 imob. lui Ladislau Dragos și soției sale în Cerghidul mare (judec. cerc. Sântmărtin); în 17 Noem. imob. lui Ștefan Borbely și soți în Cluj (trib.); în 17 Noem. imob. Rosaliei Schmotzer în Alba-Iulia (trib.); în 18 Noem. imob. d-nei Francisc Haller născută Agnes Gyulai în Cluj (trib.); în 1 Dec. 1879 și 2 Ian. 1880 imob. d-nei Ioan Folkend în Domald (trib. Ibașfalău); în 20 Noem. imob. Theresiei Szubai născută Kendoff în Hunedoara (judec. cerc.); în 24 Noem. și 24 Dec. imob. Catharinei Schuster sen. în Beșa (judec. cerc. Sighișoara); în 19 Dec. 1879 și 19 Ian. 1880 imob. lui Mateiu și Catarina Knuff în Amnaș (trib. Sibiu); în 22 Noem. imob. rămasului după Carol Pfaffenhuber în Orăștie; în 19 Dec. imob. lui Iosif Aikler jun. în Binținț; în 15 Noem. imob. lui Nicolau Lazar în Cimeu (trib. Deva); în 3 Dec. imob. lui Nicolau Keresztes în Petrind (judec. cerc. Hunedoara); în 20 Noem. imob. Mariei lui Ioan Roman în Deva (trib.)

2—3 CONCURS.

La scoala capitală gr. or. din Zernești, sa înființat un post de învățătoareasă. Pentru întregirea acestuia să scrie concurs până la 1 Decembrie a. c. st. v. ziua de alegere însă se defige pe 6 ale aceleiași lune. Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

- I. În bani salariu anual 100 fl. platibil din fundațiunea Comșaiană.
- II. Cuartir în edificiul scoalei și 6 orgii de lemne.

Dela concurențe se cere:

1. Ca să poșadă cunoștința limbilor patriei.
2. Atestat de moralitate și de botez.
3. Atestat scolar despre calificațiunea științifică.
4. Dacă a mai fost învățătoareasă atestat despre praca făcută.
5. Atestat că e versată în lucrul de mână și economia casei. Suplicile lor, au a le aterne, dimpreună cu atestatele cerute, preanonratului d-n ppresbiter Iosif Barac în Brașov.

Aleasa va servi un an de probă, în care dovedind diligență și progres se va întări definitiv în post și i se va mări salariul.

Zernești în 21 Octomvrie, 1871.

Ioan Dan, m. p.,
preot gr. or. și preș. al com. par.

Nr. 183.

2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. or. de clasa a III, din Livezeni, în protopresbiteratul tractului Hațeg, se scrie prin aceasta concurs, cu terminul până la 25 Novemvrie st. v. a. c.

Emolumentele sînt:

1. Casă parochială.

2. 8 jugere pământ arător și fînaș.

3. Dela fiesce care familie (250 familii) câte 1 floren v. a.

4. Venitele stolare îndatinate, satorite în sinodul parochial la 27 Maiu a. c.

Cei ce doresc a ocupa această stațiune de paroch, au ași adresa concursese instruite în sensul prescrișelor din „statutul organic”, și a dispozițiunilor sinodului archidieceșan — din a. 1873 până la terminul sus-amintit.

Hațeg la 26 Octomvrie, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Raț m. p.,
protopresbiter.

Nr. 190

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia Saschiz ppresbiteratul Sighișoara prelungă neputinciosul paroch Georgiu Șoneriu se scrie prin aceasta concurs cu termin până la 22 Noemvrie st. v. a. c.

Emolumentele sînt:

1. Cuartir liber cu edificatele economice, grădină de pomi și legumi.
2. Din porțiunea canonică 8 jugere pământ, din cari 6 folosibile în tot anul.
3. Dela 50 familii române câte o ferdelă grâu sau cucuruz sfărmit.
4. Dela 80 familii neurustice câte o ți de lucru
5. Lemne de ajuns.
6. Stola îndatinată dela 70 familii; din cari emolumentele computeate preste tot rezultă suma de 250 fl.; în fine se observa că capelanul ales va pute fi instituit și ca învățător.

Cei ce doresc a reflecta la prememoratu post sînt invitați ași așterne petițiunile lor subscrisului până la terminul prefipt instruite în sensul prescrișelor „Statutului organic” documentând tot odată, că posed cunoștința perfectă a limbii germâne pre lângă cea maternă, special sînt avisați a se presenta în vr'o duminică sau serbătoare la biserica din Saschiz spre ași documenta desteritatea în cântare și tipic sau apoi în cuvîntare.

Sighișoara 23 Octomvrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Zacharia Boiu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 119.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei greco-orient. dela biserica de jos din Vîmnică în protopresbiteratul Cetății de piatră, prin aceasta cu permisiunea p. ven. consistoriu archidieceșan dto 15 Maiu, a. c. Nr. 1387. B. se scrie concurs cu termin până la 21 Noemvrie a. c.

Emolumentele sînt:

1. Dela 100 familii câte o ferdelă de cucuruz sfărmit și câte o ți de lucru prețuitoare în 250 fl. v. a., și dela 30 de familii câte o ți de plug prețuite în 34 fl. v. a.
2. Stolele satorite după hotărîrea sinodului ppresbiteral din 1873, cari toate sumate la olaltă dau un venit anual de 400 fl. v. a. prescriș pentru o parochie de clasa III.

Doritorii de a ocupa această parochie, au ași adresa concursese instruite în sensul prescrișelor „Statutului organic” și a regulamentului provisoriu din 1873, la subscrisul oficiu ppresbiteral până la terminul sus arătat.

Cărpiniș la 20 Octomvrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Șovrea m. p.,
adm. prot.

Librăria Română

Ioan Corneliu Tacit

în Brașov.

Recomandă toate scrierile apărute în editura „Academiei de știință în București”, precum și o serie de *Calendare pe anul 1880* cu conținut foarte variat. Analele societății academice române: Sesiunea anilor 1867—1877

Tom I	fl. 10.—
— Sesiunea anului 1878	” 1.—
Balcescu Nicolae, Istoria Românilor sub Mihaiu-Vodă Viteazul, urmată de scrieri diverse	” 2.—
Cantemir Demetriu. Tomul I. Descriptio Moldaviae cu o chartă geografică și facsimile	” 1.60
— Tom. II. Descrierea Moldaviei, tradusă din textul original latinesc	” 1.60
— Tom. III. Istoria imperiului otoman, tradusă de Dr. I. Hodoș, Partea I.	” 3.20
— Tom. IV. Partea a II	” 4.—
— Tom. V. Partea I. Evenimentele Cantacuzinilor și Brancovenilor. Partea II. Divanul. Publicate de Sion	” 1.20
Caesar Caiu Iuliu, Comentarele de belul galic, tradus de C. Copăcinean. Comentarele de belul civil, urmate de coment. lui A. Hirțiu, trad. de Caiian	” 2.—
Cicerone M. Tulliu, Philipicele, trad. de Aug. Laurian	” 1.20
Cipariu Tim. Gramatica limbii române, Partea II, sintaxa	” 2.—
Dicționarul și Glosariul limbii române	” 12.—
Dione Cassiu. Istoria română dela Nero până la Ales. Sever, trad. de A. Demetrescu	” 1.40
Odobescu A. I. Istoria arhologiei	” 4.—
Omer, Odisea și batrachomyomachia, trad. în prosă de I. Caragiani	” 3.20
Salustiu C. C. Catilina și Iugurta, trad. de Dem. T. Dobrescu	” —80

Calendariul pentru toți, cu un tablou gratis: „Misiunea României în Orient”	” 1.30
Calendariul Halimalei	” 1.06
Calendariul amuzant	” —80

(Cumpărătorii, fie ai Calendariului pentru toți, sau ai Calendariului amuzant și al Halimalei, vor lua parte la Premiul-loterie, ce se va trage la finele lui Martie 1880, avînd șanse a câștiga premii de Lei noi: 200, 100, 50, 20, și 10. Numerile câștigătoare se vor publica prin jurnale).

Calendariul amuzant și picant, cu ilustrațiuni csilografice	” 1.06
” pentru doamne și domnișoare	” —56
” dorului (cuprinde poeziile cele mai noue)	” —56
” puricelui (cu istorioare comice)	” —30
Almanach sau calendariu portativ	” —26
Amicul poporului, anul XX	” —50
Calendariul bunului econom	” —45
Calendariu tipografiei archidieceșane (cu Șematismul bisericii ortodoxe-orientale române din Ungaria și Transilvania)	” —30

G. Barițiu, dicționar ungureș-româneș broșurat	” 3.—
Dogariu și Dăriu, Aritmetica; exerciții practice cu numerii dela 1—100 după sistemul decadic. Partea I broșurată 25 cr. legată	” —30

(Partea a II-a sub presă).

I. Nemoian, Gramatica maghiară (pag. 306+LXXII)	” 1.80
A. Densușan, Negriada, epopeă națională în 6 cânturi	” 2.—
Aricescu C. D. Istoria revoluțiunii române dela 1821 și acte justificative la istoria Revoluțiunii rom. dela 1821 T. I — II	” 3.50

Se primesc prenumerațiuni la următoarele romane foarte interesante: „Contesa Lambertini” fiica cardinalului Antonelli, 25 fascicule a 25 cr. — „Dramele Parisului”, de Ponson du Terrail. Traducere din limba franceză a 8 cr. — „Caterina Cornaro”, cea mai frumoasă regină a Ciprului, Roman istoric după G. F. Born, trad. de V. Gr. Pop a fasc. 8 cr. — „Juneța Regelui Henric”, de Ponson du Terrail, a fasc. 8 cr. — „Isabela” sau Misteriele curții din Madrid a fasc. 8 cr. — „Marea otrăvitoare” 37 fasc. a 8 cr.

Prețurile cărților se înțeleg loco Brașov. La trimiterea sub bandă (Kreuzband) se urecă prețul cu 10%. Suma ni se va trimite cu avis postal odată cu comanda.

I. C. Tacit,

Librăria Română.

[56] 1—1

CĂLINDARIUL BUNULUI ECONOM

pe anul visect 1880.

Întocmit de

D. Comșa și Eugen Brote.

Cu mai multe ilustrațiuni intercalate în text.

Anul IV.

Cuprinsul: Dilele și serbătorile de preste an. Chronologia. Pascălia. Anotimpurile. Sistemul planetar al soarelui. Întunecimi. Serbătorile schimbătoare și Posturile. Genealogia: Austro-Ungaria, Germania, Franța, Rusia, Italia, Britania și Irlanda, Spania, România, Suedia și Norvegia, Belgia, Olanda, Grecia, Portugalia, Monaco. **Conspectul complet al târgurilor din Ardeal:** A. în rînd alfabetic, B. în rînd chronologic. Tîrgurile în Ungaria. Tîrgurile principale în România. Tîrgurile principale în Bucovina. — **POSTA:** A. Posta de epistole, B. Posta de mesagerie. **Correspondența telegrafică. Raportul între măsurile noue și vechi. — TIMBRE. Tabele de interese. Tabela comparativă a valorilor de bani din toate țările. — SFĂTUTORIU JURIDIC. PARTEA ECONOMICĂ:** Cu puteri unite. Carul (cu patru ilustrațiuni). Din istoria calului. Cât se seamănă pe un hectar? Timpul încolțirii și vegetațiunii la diversele plante agricole. Tabelă despre mașinile agricole mai însemnate. Din care material cât vinars se estrage. Greutatea fructelor și sîmînelor mai îndatinate. Cât timp poartă animalele agricole? Mutarea pomișorilor tineri. Pentru a apăra vrăbiile dela ci-reșe. Mijloc în contra omidelor pe varză. Plugul cu doue cormane (cu ilustrațiune). Ciurul (cu ilustrațiune). Foarfece noue pentru tunsul oilor (cu ilustrațiune). Grijiți pădurile! Cum să se prindă oile? (cu doue ilustrațiuni). Scutul pomilor (cu trei ilustrațiuni). Digestiunea. Gîndacul de Maiu (cu șase ilustrațiuni). Sarea ca nutriment de vite. — **PARTEA BELETRISTICĂ:** Ioan Turbincă, poveste, Bătaia dela Călugăreni. **Poesii:** Sentinela română, poem istoric de Vasile Alesandri. Arătura de N. Bel-dicean. Mai iubit . . . de I. Mincu. Stejarul și cornul, cîntec din Moldova. Bogatul și seracul, cîntec popular. Rugină și frămîntatul pînei (cu ilustrațiune). Cât e de greu un bou? (cu ilustrațiune). Respectul cuvenit (cu ilustrațiune). Literatura română agricolă. Tabelă pentru preschimbarea prețului după măsurile vechi în noue. **Inserate.**

Prețul 45 cr. v. a. sau 1 leu n.

4—5 [53]

Editura tipografiei JOS. DROTLEFF în Sibiu.